

Мельник Т.Д.,

здобувач кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ

Визначення предмету незаконного видобування та обігу корисних копалин загальнодержавного значення

Визначення та дослідження предмету будь-якого злочину є основним для його кваліфікації. В загальному питанні визначення предмету будь-якого злочину є найскладнішим у теорії кримінального права. Дану проблематику досліджували такі провідні вітчизняні вчені, як М.Й. Коржанський, В.Я. Тацій, Є.В. Лащук та багато інших. В свою чергу такі вчені, як С.Б. Гавриш, В.К. Матвійчук та ін.

Розглядаючи загальні визначення предмету злочину передбаченого ст. 240 КК України, ми бачимо, що законодавець визначає, що предметом є надра і корисні копалини (крім загальнопоширених). Загальноприйнятим визначенням предмета злочину у кримінальному праві є його висвітлення, як речі матеріального світу, з певними характерними особливостями для конкретного злочину.

Погоджуючись з цим можемо лише запропонувати, що в нашому дослідженні ми зосередимо уваги на одному предметі, а саме корисних копалинах загальнодержавного значення. Нажаль достатньої уваги детальному дослідженню вказаного предмету злочин не приділялось. Лише такі дослідники, як Н.В. Нетеса та М.В. Комарницький більш детально розглянули дане питання в своїх дослідженнях, а згодом і монографіях.

Так наприклад М.В. Комарницький погоджується з тим, що предмет злочину в правопорушеннях проти довкілля досить близько існує та діє із предметом злочину в сфері майнових злочинів. Як приклад він наводить, ситуацію, за якої родовище корисних копалин загальнодержавного значення придбане певною особою, відповідні корисні копалини є для інших осіб не стільки природними ресурсами, скільки чужою власністю, навіть якщо власник родовища ними не користується [1, с. 63-64].

Розглядаючи дослідження М.В. Комарницького, науковець дотримується думки, що предметом злочину в даних випадках, доцільніше було б застосовувати як предмет для злочинів визначених VI розділом Особливої частини КК України [1, с. 70].

В свою чергу Н.В. Нетеса схиляється до загальновизначених понять, тобто, предметом злочину визначає в площині правопорушень проти довкілля [2].

Підсумовуючи вище зазначене, можемо зробити наступні висновки, по-перше предметом злочину в загальному розумінні є будь-які речі матеріального характеру, з певними особливостями; по-друге поняття і суть предмету злочину у незаконному видобутку і обігу корисних копалин загальнодержавного значення, в правопорушеннях проти довкілля та проти власності мають дуже тонку межу та можливо згодом з розвитком суспільства та як наслідок законодавства, може змінитись; по-третє, остаточної та єдиної думки, щодо визначення предмету злочину, в законодавстві про кримінальну відповідальність та безпосередньо злочинах проти довкілля на сьогоднішній час не досягнуто.

Хоча зі свого боку ми вважаємо за доцільне підтримати думку більшої кількості вчених та дослідників, щодо визначення предмету злочин в незаконному видобутку та обігу корисних копалин загальнодержавного значення, а саме те, що це є корисні копалини загальнодержавного значення та відноситься вказаний предмет до характеристики злочинів проти довкілля.

Список використаних джерел

1. М.В. Комарницький, О.О. Дудоров, Д.О. Калмиков Кримінальна відповідальність за незаконний видобуток корисних копалин в Україні: монографія. 2015. К.. 63-64 с.
2. Н.В. Нетеса Поняття та ознаки предмета порушення правил охорони або використання надр (ст. 240 КК України) / Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 307-311.